

UDC (УДК) 343.13
JEL Classification: K40, K41

Зінковський Ігор Петрович,
доктор філософії у галузі права
(Одеса, Україна)
e-mail: zinkovskyyigorres@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-2867-3245

ДОКАЗУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АРЕШТУ МАЙНА ЦИВІЛЬНИМ ПОЗИВАЧЕМ

Анотація. Розглянуто питання доказування необхідності застосування арешту майна у діяльності цивільного позивача, зокрема питання обґрунтування клопотання цивільного позивача; локальний предмет доказування. З метою реалізації права цивільного позивача на арешт майна для забезпечення відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов), потрібно: 1) забезпечити беззаперечну реалізацію вимог ст. 221 КПК України у строк, який дає змогу цивільному позивачу оперативно підготувати клопотання; 2) прямо передбачити заборону повернення клопотання цивільному позивачу; 3) передбачити повноваження слідчого судді витребувати копії всіх необхідних матеріалів кримінального провадження для розгляду клопотання та кореспондуючий обов'язок сторони обвинувачення їх оперативно надати.

Ключові поняття: арешт майна, цивільний позов, клопотання, слідчий суддя, суд, повернення клопотання.

Zinkovskyy Igor,
PhD (Law)
(Odesa, Ukraine)
e-mail: zinkovskyyigorres@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-2867-3245

SOME ISSUES PROVING THE NECESSITY OF PROPERTY SEIZE APPLYING IN THE ACTIVITY OF A PLAINTIFF

Abstract. The article deals with *the issue* of proving the necessity of property seize applying by a plaintiff, in particular, the issue of substantiate petition of a plaintiff, as well as the local topic of proving. *The purpose* of the article is the discovery of the problematic issues of the implementation of plaintiff's right on property seize with the aim of providing reparation, caused by criminal misdemeanor (civil case) in the part of proving – substantiate of petition concerning property seize, that is sued to an investigating judge, a court, and formulation of suggestion on elimination the issue of realization of such a right.

The main *achievements* of the research are based on substantiation of the fact that there will not be any restitution of a petition to a plaintiff and it must include: 1) reasons, objectives and appropriate justification of the necessity for property seize; 2) enumeration and types of property, that must be seized; 3) documents, that confirm the right on property, that must be seized or particular facts and proofs, that suspected or accused, convicted or legal entity, that commit an offence and can confirm ownership, applying and disposal of the property; 4) data of suing the civil lawsuit in criminal proceedings; 5) rate of damage, caused by criminal case; 6) rate of requirements of petition; 7) proofs of the fact of damage cause and rate of the damage. The original materials of a petition as well as copies of the documents must be provided in order to which a plaintiff proves his petition. For a plaintiff the mentioned above requirements are complicated for fulfill. In a case when documents proving the property seize are in material case, it is possible to achieve their copies though the mechanism, provided by art. 221 of the CPC of Ukraine. In other cases, a plaintiff, that is a victim has the same opportunities to collect material as a plaintiff, whose rights are limited. Concerning the fact, that a victim has no right on permanent access to the property and documents and involving an expert, that without any doubt limit his opportunities for proving rate of damage and the necessity of property seize. Besides, there are some risks: possible concealment, damage, deterioration, destruction, transformation, alienation of property – a plaintiff literary will not be able to substantiate, concerning the fact, that he does not possess all the information

related to persons behavior, whose property can be seized. In conclusion, it should be said, that purpose to substantiate such risks without information, that prosecuting party available of is little achievable.

Author's conclusions and specific suggestions are: for the realization of the right of a plaintiff on property seize on providing reparation, caused by criminal misdemeanor (civil lawsuit), there is the necessity to develop an effective legal mechanism, that will provide such a right. Applying of the simplification of the requirements to the petition have not been effectively achieved as well as local topic of proving and requirements of decision of court have not been changed. Thus, there is a necessity, firstly, provide undeniable realization of requirement art. 221 CPC of Ukraine in time, that allows a plaintiff to prepare a petition in time; secondly, predict direct objection of petition restitution to the plaintiff; thirdly, predict an investigator judge authority to demand copies of all necessary materials of criminal case for trying the petition and corresponding duty of the prosecution party to give them operatively.

Key concepts: property seize, civil lawsuit, a petition, an investigating judge, a court, restitution of petition.

DOI 10.32518/2617-4162-2021-1-86-92

Вступ

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України), регламентуючи заходи забезпечення кримінального провадження, як ініціатора одного з них передбачає, як виняток, не сторони кримінального провадження, а цивільного позивача, який має право звернутися з клопотанням про арешт майна. Цей підхід є логічним із позицій забезпечення прав цього учасника та їх ініціативної реалізації, а також здійснюваної ним кримінально-процесуальної функції. Проте аналіз кримінального процесуального законодавства та його застосування у судовій практиці з урахуванням усіх нормативних змін показує проблеми реалізації цього права на практиці, оскільки у багатьох випадках такі клопотання повертаються цивільним позивачам у зв'язку з виявленими недоліками, та навіть тоді, коли цивільні позивачі користуються професійною правничою допомогою; тобто слідчі судді, суди використовують повноваження, надані ч. 3 ст. 172 КПК України.

Питання застосування арешту майна у кримінальному провадженні досліджувалися у працях О. В. Верховгляд-Герасименко, І. І. Войтовича, І. А. Воробійової, В. І. Галагана, І. В. Гловюк, А. В. Дрозд, Т. Г. Ільєвої, А. С. Котової, Г. М. Куцкір, М. В. Лепея, М. А. Макарова, Н. С. Моргун, О. В. Музиченка, А. Е. Руденко, А. М. Стебелева, І. І. Татарина, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, О. Г. Шило та ін., однак питання доказування необхідності застосування арешту майна у діяльності саме цивільного позивача фрагментарно розглядалися у наукових працях І. І. Войтовича, І. В. Гловюк, А. С. Котової, А. Е. Руденко.

Аналізуючи питання доказування необхідності застосування арешту майна у діяльності цивільного позивача, потрібно розглянути два основні аспекти: обґрунтування клопотання цивільного позивача; локальний предмет доказування. *Метою статті* є виявлення про-

BLEMНИХ питань реалізації права цивільного позивача на арешт майна з метою забезпечення відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов) у частині доказування-обґрунтування клопотання про арешт майна, яке подається слідчому судді, суду, та формулювання пропозицій щодо усунення проблем реалізації такого права.

1. Особливості змісту клопотання цивільного позивача про арешт майна

КПК України у ч. 3 ст. 171 передбачає: «У клопотанні цивільного позивача у кримінальному провадженні про арешт майна підозрюваного, обвинуваченого, юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, третіх осіб для відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, повинно бути зазначено: 1) розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір позовних вимог; 2) докази факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди». Коментуючи цю норму, доречно висловити певні зауваження.

По-перше, арешт майна допускається з метою забезпечення: відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов), чи стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди. На недоречність такого формулювання зауважувалося в літературі [1, с. 157–158], і з цим слід погодитись, адже йдеться про сутнісно різні цілі арешту майна й можливу роль під час вирішення цього питання саме цивільного позивача. По-друге, за п. 4 ч. 2 ст. 170 КПК України, арешт накладається на «майно підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, фізичної чи юридичної особи, яка в силу закону несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями (бездіяльністю) підозрюваного, обвинуваченого, засудженого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, а також юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, за наяв-

ності обґрунтованого розміру цивільного позову у кримінальному провадженні, а так само обґрунтованого розміру неправомірної вигоди, яка отримана юридичною особою, щодо якої здійснюється провадження». Отже, у цій статті не йдеться про майно третіх осіб, а отже, враховуючи також специфіку статусу цих осіб, зазначену в ст. 64-2 КПК України, у клопотанні цивільного позивача не може порушуватися питання про арешт майна юридичної особи, стосовно якої здійснюється провадження (якщо вона не є юридичною особою, яка в силу закону несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями (бездіяльністю) підозрюваного, обвинуваченого, засудженого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння), третіх осіб для відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. По-третє, як слушно зазначається у літературі, норми чч. 2 і 3 ст. 171 КПК України закріплюють лише вимоги до змісту мотивувальної частини клопотання про арешт майна [2, с. 216], проте, безсумнівно, в структурі клопотання цивільного позивача необхідно виокремити три частини: вступну, мотивувальну та заключну [2, с. 222].

Варто розглянути зміст мотивувальної частини клопотання. Вкажемо, що ч. 3 ст. 171 КПК України, яка її регламентує, двічі зазначала зміни. У первинній редакції та редакції закону № 314-VII від 23.05.2013 відповідні вимоги для клопотання цивільного позивача, а також слідчого, прокурора про арешт майна для забезпечення цивільного позову були однакові і передбачали зазначення: 1) розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням; 2) доказів факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди. В редакції Закону № 769-VIII від 10.11.2015 відповідні вимоги встановлено лише для цивільного позивача, і викладено у редакції: «1) розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір позовних вимог; 2) докази факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди», тобто додано вимогу про вказання розміру позовних вимог.

Розуміючи потребу в спрощенні вимог до клопотання цивільного позивача, який не має владних повноважень та обмежений у можливостях збирання доказів, зазначимо, що на практиці це спрощення не спрацювало на користь цивільних позивачів. Унаочнимо це за допомогою прикладів із судової практики.

2. Судова практика стосовно клопотань цивільних позивачів про арешт майна

В ухвалі слідчого судді від 12 липня 2019 року зазначено: «Метою накладення арешту на майно є забезпечення цивільного позову.

Однак, обов'язковою умовою для його застосування є наявність достатніх підстав вважати, що незастосування арешту утруднить чи зробить неможливим виконання вироку в частині цивільного позову через приховування, пошкодження, псування, знищення або відчуження відповідного майна підозрюваною або іншими особами. ... Водночас цивільним позивачем не надано суду жодних доказів, які б могли свідчити про достатність підстав вважати щодо намагання підозрюваною будь-яким шляхом приховати, знищити, передати чи відчужити своє майно. Як вбачається з клопотання, ОСОБА_1 просить накласти арешт на рухоме та нерухоме майно, грошові кошти розміщені в банківських установах, яке належить на праві приватної, спільної сумісної чи часткової власності ОСОБА_2, однак не додає жодних відомостей про те, на яке конкретно майно підозрюваної слід накласти арешт, місце його знаходження, як його ідентифікувати. Жодних відомостей на підтвердження співрозмірності вартості майна, на яке цивільний позивач просить накласти арешт, із розміром шкоди, зазначеної у цивільному позові, слідчому судді не надано. Так, суду також не надано інформації щодо орієнтовної вартості майна підозрюваної, на яке ОСОБА_1 просить накласти арешт, що позбавляє слідчого суддю можливості оцінити розумність та співрозмірність обмеження права власності» [3]. Отже, слідчий суддя встановив відсутність відомостей про конкретне майно, на яке слід накласти арешт, та його вартість; співрозмірність вартості майна і позовних вимог.

В ухвалі слідчого судді 21 грудня 2016 року зазначено, що в порушення вимог ст. 171 КПК України у клопотанні не зазначено підстави накладення арешту та мети відповідно до положень ст. 170 КПК України і відповідного обґрунтування необхідності арешту майна [4]. Арцизький районний суд Одеської області відмовив у задоволенні клопотання, пославшись на те, що «судом встановлено, що потерпілим ОСОБА_1 не доведено необхідності арешту майна, а також наявності ризиків відчуження майна. Крім того, потерпілим ОСОБА_1 в цивільному позові не зазначений розмір шкоди, яка завдана саме обвинуваченим ОСОБА_2 так як вбачається з цивільного позову вимоги пред'явлені до двох відповідачів, що унеможливило виконання вимог ч. 8 ст. 170 КПК України про співмірність вартості майна, яке належить арештувати з метою забезпечення цивільного позову, розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням» [5].

В ухвалі слідчого судді від 10 листопада 2014 року вказано, що цивільними позива-

чами у клопотанні не наведено доказів факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди, не зазначено переліку майна, яке необхідно арештувати, та не надано відомостей про належність цього майна [6]. В ухвалі від 30 січня 2018 року викладено те, що «у наданому до суду клопотанні не зазначено, на яке саме майно необхідно накладати арешт, місце його знаходження, його вартість та як його ідентифікувати. Не додано до клопотання документів, які підтверджують право власності на майно, що підлягає арешту» [7]. Калуський міськрайонний суд повернув клопотання, оскільки «цивільним позивачем не наведено доказів факту завдання шкоди, на яку посилається позивач, і розмір цієї шкоди. Сам розмір шкоди не відповідає розміру шкоди, вказаному в обвинувальному акті про обвинувачення ОСОБА_2. В клопотанні не наведено підстав, передбачених ст. 170 КПК України, для арешту майна» [8].

В ухвалі слідчого судді від 05 жовтня 2016 року зазначено, що «в клопотанні не вказується і до нього не долучено належних та допустимих доказів того, що майно, на яке слід накладати арешт, належало чи належить підозрюваному по кримінальному провадженню або особам, які в силу Закону повинні нести за нього цивільну відповідальність. Відповідні документи, що підтверджують право власності на майно, не долучені. Конкретні факти і докази, що свідчать про володіння, користування чи розпорядження підозрюваним цим майном, не долучені. ... Разом з цим у клопотанні не зазначені конкретні підстави та мета застосування арешту, лише перелічено можливі ризики від його використання, не вказано, є це майно предметом злочинного посягання, чи вилучено воно, чи визнано речовим доказом. ... Разом з цим у клопотанні вказується приблизна вартість майна, на яке слід накладати арешт, а його реальна ринкова вартість не зазначена, відповідних доказів щодо цього не долучено (висновку експертизи), а відомості щодо його вартості визначено на підставі відомостей з інтернет-ресурсів, що не можна визнати належними та допустимими доказами» [9]. Отже, недоліками клопотання, на думку слідчого судді, є: недоведення належності майна особам, на майно яких може бути накладено арешт; незазначення мети та підстав арешту майна, а також ризиків; незазначення процесуального статусу майна; недоведення реальної ринкової вартості майна належними та допустимими доказами.

В ухвалі від 28 вересня 2018 року вказано на недоліки клопотання: «Як вбачається зі змісту клопотання про арешт майна, у ньому відсутні відомості, що потерпілий ОСОБА_2 є цивільним позивачем у кримінальному про-

вадженні, тобто що він є суб'єктом звернення з клопотанням про арешт майна відповідно до ч. 1 ст. 171 КПК України, відсутні будь-які відомості, в рамках якого кримінального провадження заявлено клопотання про арешт майна та яким органом здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні, не зазначено, чи є особи, на майно яких просять накладати арешт, підозрюваними, обвинуваченими, юридичною особою, щодо якої здійснюється провадження, третіми особами для відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, у ньому не зазначені розмір позовних вимог, докази факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди» [10]. Зазначимо, що КПК України прямо не вимагає від цивільного позивача вказувати докази факту завдання шкоди.

Прикметним є мотивування, наприклад, в ухвалі від 10 червня 2015 року: «Відповідно до ч. 5 ст. 173 КПК України, у разі задоволення клопотання, слідчий суддя постановляє ухвалу, в якій повинен зазначити перелік майна, який підлягає арешту; заборону розпоряджатися або користуватися майном у разі її передбачення та вказівку на таке майно. У наданому до суду клопотанні не зазначено, на яке майно необхідно накладати арешт, місце його знаходження, його вартість та як його ідентифікувати. Не додано до клопотання документів, які підтверджують право власності на майно, що підлягає арешту» [11].

Такий розлогий виклад емпіричної основи потрібен, аби унаочнити, що судовою практикою, по суті, встановлено додаткові вимоги до клопотання цивільного позивача: мета, підстави арешту майна; ризики; відомості про конкретне майно, на яке слід накладати арешт, його місцезнаходження; вартість майна та її офіційне підтвердження; докази належності майна; співрозмірність вартості майна та позовних вимог; докази, якими обґрунтовується клопотання; документи, які підтверджують право власності на майно, що підлягає арешту; докази завдання шкоди. Для порівняння, «у клопотанні слідчого, прокурора повинно бути зазначено: 1) підстави і мету відповідно до положень статті 170 цього Кодексу та відповідне обґрунтування необхідності арешту майна; 2) перелік і види майна, що належить арештувати; 3) документи, які підтверджують право власності на майно, що належить арештувати, або конкретні факти і докази, що свідчать про володіння, користування чи розпорядження підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, третіми особами таким майном; 4) розмір шкоди, неправомірної вигоди, яка отримана юридичною осо-

бою, у разі подання клопотання відповідно до частини шостої статті 170 цього Кодексу. До клопотання також мають бути додані оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує доводи клопотання».

3. Аналіз судової практики стосовно клопотань цивільного позивача про арешт майна

Отже, якщо проаналізувати судову практику та ці положення КПК України, очевидно, що судовою практикою до клопотань цивільного позивача висуваються, незважаючи на положення закону, ті ж вимоги, що і до клопотання слідчого, прокурора; це додатково підтверджує і ч. 1 ст. 173 КПК України, оскільки слідчий суддя, суд відмовляють у задоволенні клопотання про арешт майна, якщо особа, що його подала, не доведе необхідності такого арешту, а також наявності ризиків, передбачених абз. 2 ч. 1 ст. 170 КПК України. Зазначимо, що у судовій практиці умовою подання клопотання визнається і пред'явлення цивільного позову (адже, як було вказано в ухвалі слідчого судді, в заявленому клопотанні немає обґрунтування його пред'явлення для забезпечення цивільного позову та в матеріалах кримінального провадження немає відомостей про пред'явлення потерпілою цивільного позову, отже клопотання подане неуповноваженою особою та всупереч передбаченій законом правової процедури, тому заявлене клопотання не підлягає задоволенню [12]).

Така ситуація, яка абсолютно не відповідає реальним можливостям і потребам цивільного позивача, обумовлена іншими положеннями КПК України, якими регламентовано обставини, що мають бути встановлені при розгляді й вирішенні клопотання, та вимогами до ухвали слідчого судді, суду. Як слушно вказує І. В. Глюбок, «до локального предмета доказування при арешті майна з метою відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов), відносяться: наявність достатніх даних, що вказують на можливість приховування, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження майна або даних про здійснення таких дій (фактична підстава); дані про наявність фізичної, матеріальної, моральної шкоди, завданої кримінальним правопорушенням; пред'явлення цивільного позову про відшкодування фізичної, матеріальної, моральної шкоди, завданої кримінальним правопорушенням; вартість майна є співмірною розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням або зазначеної у цивільному позові; належність майна підозрюваному, обвинуваченому, засудженому, фізич-

ній чи юридичній особі, яка в силу закону несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями (бездіяльністю) підозрюваного, обвинуваченого, засудженого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння; майно не перебуває у власності добросовісного набувача (умови арешту майна)» [13, с. 20]. Слідчий суддя, суд відмовляють у задоволенні клопотання про арешт майна, якщо особа, що його подала, не доведе необхідності такого арешту, а також наявності ризиків, передбачених абз. 2 ч. 1 ст. 170 цього Кодексу. В ухвалі слідчого судді, суду в разі задоволення клопотання зазначається: 1) перелік майна, на яке накладено арешт; 2) підстави застосування арешту майна; 3) перелік тимчасово вилученого майна, яке підлягає поверненню особі, у разі прийняття такого рішення; 4) заборону, обмеження розпоряджатися або користуватися майном у разі їх передбачення та вказівку на таке майно; 5) порядок виконання ухвали із зазначенням способу інформування заінтересованих осіб (ч. 1, ч. 5 ст. 173 КПК України).

Із цих переліків очевидно, що у разі, коли у клопотанні цивільного позивача цих відомостей не зазначено, то слідчий суддя для встановлення необхідних обставин може застосувати положення ч. 4 ст. 172 КПК України, тобто допитати осіб або дослідити матеріали, проте, він не наділений повноваженнями втручатися ці матеріали у сторони обвинувачення (навіть, якщо там є матеріали, які потрібні для вирішення питання про арешт майна за клопотанням цивільного позивача). Тобто процесуально гносеологічні можливості слідчого судді є обмеженими. Як видається, це у комплексі і є причинами повернень клопотань цивільним позивачам.

Отже, аналіз положень КПК України та судової практики свідчить про те, що для того, аби на практиці клопотання не було повернено цивільному позивачу, воно має містити: 1) підстави, мету та відповідне обґрунтування необхідності арешту майна; 2) перелік і види майна, що належить арештувати; 3) документи, які підтверджують право власності на майно, що належить арештувати, або конкретні факти і докази, які свідчать про володіння, користування чи розпорядження підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, фізичною чи юридичною особою, яка в силу закону несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями (бездіяльністю) підозрюваного, обвинуваченого, засудженого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, таким майном; 4) відомості про пред'явлення цивільного позову в кримінальному провадженні; 5) розмір шкоди, завданої кримінальним правопору-

шенням; б) розмір позовних вимог; 7) докази факту завдання шкоди і розміру цієї шкоди. До клопотання слід додати оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими цивільний позивач обґрунтовує доводи клопотання. Адже, як слушно зазначає А. С. Котова, якщо мета арешту майна – відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (п. 4 ч. 2 ст. 170 КПК), арешт накладається лише на те майно, яке задовольнить вимоги цивільного позивача, сума якого не перевищує суми цивільного позову [14, с. 51].

Є і заперечення доречності права цивільного позивача доводити у судовому засіданні наявність підстав арешту майна, оскільки це не узгоджується із публічністю кримінального провадження [15, с. 77]. І хоча з позицій судової практики така думка дещо підтверджується, на наше переконання, позбавляти такого права цивільного позивача не можна, а проблемні питання слід вирішити за допомогою вдосконалення механізму його участі в доказуванні.

Висновки

Для цивільного позивача вказані вимоги до клопотання складно реалізувати. В ситуації, коли у матеріалах кримінального провадження є документи, які обґрунтовують арешт майна, можливо отримати їх копії через механізм, передбачений ст. 221 КПК України. В інших випадках цивільний позивач, який є потерпілим, має ті ж можливості стосовно збирання доказів, що і потерпілий, які є обмеженими. Зважаючи на те, що потерпілий не має права на тимчасовий доступ до речей і докумен-

тів та на залучення експерта, це безсумнівно значно звужує його можливості для доведення розміру шкоди та необхідності арешту майна. Крім того, такі ризики, як можливості приховування, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження майна цивільний позивач майже не зможе обґрунтувати, зважаючи на те, що він не володіє всією інформацією стосовно поведінки осіб, на майно яких може бути накладено арешт. Отже, мета, яка полягає в обґрунтуванні таких ризиків без інформації, що є у розпорядженні сторони обвинувачення, малодосяжна.

Із метою реалізації права цивільного позивача на арешт майна для забезпечення відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов), необхідно розробити ефективний юридичний механізм, який забезпечить таке право. Спрощення вимог до клопотання такої мети не досягло ефекту, позаяк локальний предмет доказування та вимоги судового рішення не змінилися. Отже, є потреба, по-перше, забезпечити беззаперечну реалізацію вимог ст. 221 КПК України у строк, який дасть змогу цивільному позивачу оперативно підготувати клопотання; по-друге, прямо передбачити заборону повернення клопотання цивільному позивачу; по-третє, передбачити повноваження слідчого судді витребувати копії всіх необхідних матеріалів кримінального провадження для розгляду клопотання, та кореспондуючий обов'язок сторони обвинувачення їх оперативно надати.

Список використаних джерел

1. Гловюк І. В. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження: аналіз новел. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 8. С. 155–160.
2. Войтович І. І. Порядок подання клопотання про арешт майна, його розгляду і вирішення слідчим суддею, судом. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2014. № 3(6). С. 215–224.
3. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82971811>
4. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/63643972>
5. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61513344>
6. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61170282>
7. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71876165>
8. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/39964257>
9. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61815930>
10. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/76867825>
11. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/44934346>
12. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/68297354>
13. Гловюк І. В. Сторона обвинувачення як суб'єкт доказування при вирішенні питання про арешт майна. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. №3. С. 18–25.
14. Котова А. С. Процесуальний порядок арешту майна у кримінальному провадженні: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2020. 270 с.
15. Удалова Л. Д., Савицький Д. О., Рожнова В. В., Ільєва Т. Г. Функція судового контролю в кримінальному процесі : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 176 с.

References

1. Hloviuk, I. V. (2016). Aresht majna yak zaxid zabezpechennya kry`minal`nogo provadzhennya: analiz novel [Attachment of property a mean for ensuring criminal proceedings: analysis of the new variation]. *Visny`k Pivdenного regional`nogo centru Nacional`noyi akademiyi pravovy`x nauk Ukrayiny` (Bulletin of the Southern Regional Center of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine)*, 8, 155–160 [in Ukr.].
2. Voytovych, I. I. (2014). Poryadok podannya klopotannya pro aresht majna, jogo rozglyadu i vy`rishennya slidchy`m suddeyu, sudom [The Procedure for Filing a Petition about Distrain, its Consideration and Resolution by the Investigating Judge, Court]. *Pry`karpats`ky`j yury`dy`chny`j visny`k (Legal Bulletin of Prykarpattya)*, 3 (6), 215–224 [in Ukr.].
3. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82971811> [in Ukr.].
4. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` (Unified state register of court decisions). Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/63643972> [in Ukr.].
5. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61513344> [in Ukr.].
6. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61170282> [in Ukr.].
7. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71876165> [in Ukr.].
8. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/39964257> [in Ukr.].
9. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/61815930> [in Ukr.].
10. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/76867825> [in Ukr.].
11. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/44934346> [in Ukr.].
12. Yedy`ny`j derzhavny`j reyestr sudovy`x rishen` [Unified state register of court decisions]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/68297354> [in Ukr.].
13. Hloviuk, I. V. (2016). Storona obvy`nuvachennya yak sub`yekt dokazuvannya pry` vy`rishenni py`tannya pro aresht majna [The prosecution as a subject of proving when disposing the issue of property attachment]. *Visny`k kry`minal`nogo sudochy`nstva (Herald of criminal justice)*, 3, 18–25 [in Ukr.].
14. Kotova, A. S. (2020). Procesual`ny`j poryadok areshtu majna u kry`minal`nomu provadzhenni [Procedural order of seizure of property in criminal proceedings]. Kharkiv [in Ukr.].
15. Udalova, L. D. and others (2015). Funkciya sudovogo kontrolyu v kry`minal`nomu procesia [The function of judicial control in criminal proceedings]. Kyiv [in Ukr.].

Стаття: надійшла до редакції 27.01.2021

прийнята до друку 15.03.2021

The article: is received 27.01.2021

is accepted 15.03.2021